

## ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - વારંવાર પૂછાતા પ્રશ્નો (FAQ)

1. ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં અભ્યાસ માટે ફુલટાઈમ અને પાર્ટટાઈમ બંને વિકલ્પ ઉપલબ્ધ છે?  
ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં અભ્યાસક્રમો ફુલટાઈમ એટલે કે પૂર્ણ સમય હાજર રહી કરવાનાં રહે છે. આપ અભ્યાસ સમય પશ્ચાત કોઈ અન્ય પ્રવૃત્તિમાં જોડાઈ શકો છો. વધુ માહિતી માટે અભ્યાસક્રમની વિગતો જુઓ.
2. વિદ્યાપીઠમાં ખાદી પહેરવી ફરજિયાત છે?  
હા, ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં ગણવેશ તરીકે ખાદી ફરજિયાત છે.
3. વિદ્યાર્થીઓ માટે છાત્રાલય નિવાસ ફરજિયાત છે?  
નહિ, છાત્રાલય ફરજિયાત નથી, પણ વૈકલ્પિક છે. જે વિદ્યાર્થીઓ છાત્રાલયમાં રહેવા ઈચ્છે છે તેઓ માટે છાત્રાલયની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.
4. અભ્યાસનું માધ્યમ શું છે?  
અભ્યાસનું માધ્યમ ગુજરાતી છે. વિદ્યાર્થીને વિષયવસ્તુની સમજ માટે બીજી ભાષા તરીકે હિન્દી તથા અંગ્રેજી ભાષાનો ઉપયોગ થાય છે. વિદ્યાર્થી પરીક્ષા તેમજ અન્ય આંતરિક વ્યવહાર (ગૃહકાર્ય, રિપોર્ટ, વિ.) ગુજરાતી, હિન્દી કે અંગ્રેજી ભાષામાં કરી શકે છે.
5. અભ્યાસક્રમની ફી કેટલી છે?  
ફીની વિગત ગુજરાત વિદ્યાપીઠની વેબસાઇટ તથા પ્રવેશ પુસ્તિકાના પાન નંબર ૧૨ પર ઉપલબ્ધ છે.
6. વિદ્યાર્થીઓ માટે શિષ્યવૃત્તિ ઉપલબ્ધ છે?  
હા, વિદ્યાર્થીઓ માટે સરકારની વિવિધ યોજનાઓ અંતર્ગત મળતી શિષ્યવૃત્તિ ઉપલબ્ધ છે. વળી ગુજરાત વિદ્યાપીઠ મંડળ દ્વારા ૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓને મેરીટ સ્કોલરશિપ આપવામાં આવે છે.
7. ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં અનામતનું ધોરણ શું છે?  
ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં અનામત કેન્દ્ર સરકારના ધારાધોરણ મુજબ અનુસૂચિત જાતિ (SC) માટે 15%, અનુસૂચિત જનજાતિ (ST) માટે 7% સામાજિક અને આર્થિક પછાત જાતિ (OBC) માટે 27% તથા ઈકોનોમિકલી વીકર સેક્શન (EWS) માટે 10% લાગુ થાય છે.
8. વિદ્યાપીઠમાં પ્લેસમેન્ટની સેલ છે કે નહીં?  
હા, ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં પ્લેસમેન્ટ સેલ કાર્યરત છે.

9. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ યુનિવર્સિટી છે? કેવા પ્રકારની?  
હા, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ૧૯૬૩થી UGC માન્ય ડીડ્સ ટુ બી યુનિવર્સિટી છે જે ભારત સરકારની મિનીસ્ટ્રી ઓફ એજ્યુકેશન દ્વારા અનુદાનિત છે.
10. હાજરી ફરજિયાત છે?  
હા, હાજરી ફરજિયાત છે.
11. વિદ્યાપીઠમાં મેડિકલ સાયન્સ અથવા એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસ ઉપલબ્ધ છે?  
હાલમાં મેડિકલ અને એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસ ઉપલબ્ધ નથી.
12. વિદ્યાપીઠમાં અંગ્રેજી, હિન્દી અને સંસ્કૃતના અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે?  
હા, અંગ્રેજી, અને હિન્દીના અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ છે.
13. સાદરા કેમ્પસમાં કયા અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે?  
સાદરા કેમ્પસમાં શારીરિક શિક્ષણના BPES, B.P.Ed., M.P.Ed. જેવાં અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. વધુ માહિતી માટે સત્તાવાર વેબસાઇટની મુલાકાત લો.
14. વિદ્યાર્થીઓ માટે ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ પહોંચવા કેવી પ્રકારની સવલત છે?  
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદના મધ્ય ભાગમાં આશ્રમ માર્ગ, ઇન્કમ ટેક્સ ચાર રસ્તા નજીક સ્થિત છે. અહીં પહોંચવા સીટી બસ, બીઆરટીએસ બસ, મેટ્રો ટ્રેઈનની સવલત છે. આ ઉપરાંત ઉત્તર ગુજરાતથી આવતા તમામ વાહન ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ આગળથી પસાર થાય છે. મધ્ય ગુજરાત કે દક્ષિણ ગુજરાત તરફથી આવનાર સૌ પાલડી થઇ પહોંચી શકે છે. ગીતા મંદિર (મુખ્ય બસ સ્ટેશન)થી વિદ્યાપીઠનું અંતર 7 કિમી છે જ્યારે કાલુપુર રેલ્વે સ્ટેશનથી 4.6 કિમી અંતર છે.
15. વિદ્યાપીઠમાં કેન્ટીનની સગવડ છે?  
હાં, વિદ્યાર્થીઓ માટે કેન્ટીન ઉપલબ્ધ છે.
16. પ્રવેશ પ્રક્રિયા કેવી છે?  
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે NTA દ્વારા લેવાતી CUET (UG) કે CUET (PG) અથવા GEETA -Gujarat Vidyapith Eligibility and Efficacy Test for Admission પ્રવેશ પરીક્ષા યોજાય છે.
17. પ્રવેશ માટે કેટલા ટકા માર્ક જરૂરી છે?  
NTA દ્વારા લેવાતી CUET (UG) કે CUET (PG) અથવા GEETA -Gujarat Vidyapith eligibility and efficacy Test for Admission પ્રવેશ પરીક્ષામાં પ્રાપ્ત કરેલ ગુણને આધારે બનતી યોગ્યતા શ્રેયાન યાદી મુજબ પ્રવેશ આપવામાં આવે છે.

18. ફી કેવી રીતે ભરી શકાય?

ફી ઓનલાઇન ભરવાની હોય છે.

19. કિમિલેયર અને નોન-કિમિલેયર માટે કયા પ્રકારના નિયમ લાગુ પડે છે?

કેન્દ્ર સરકારની અનામત નીતિ પ્રમાણે, કિમિલેયર અને નોન-કિમિલેયર વર્ગ માટે નક્કી કરાયેલા નિયમ લાગુ પડે છે.

20. એક સાથે બે ડિગ્રી કરી શકાય?

હા, યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશન (UGC) નિયમાનુસાર, વિદ્યાર્થીઓ એક સાથે બે ડિગ્રી મેળવી શકે છે, જેમાંથી એક Distance Learning Mode (દૂરસ્થ શિક્ષણ) અથવા Online Mode દ્વારા પૂર્ણ કરી શકાય છે.

21. શું ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની તૈયારી માટે કોઈ વ્યવસ્થા છે?

હાં, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ (UPSC, GPSC, NET, JRF, Banking, SSC વગેરે) માટે માર્ગદર્શન કેન્દ્ર અને અભ્યાસ માટે સમૃદ્ધ લાઇબ્રેરીની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

22. લાઇબ્રેરીની સુવિધા 24x7 ઉપલબ્ધ છે?

લાઇબ્રેરી સામાન્ય રીતે સવારે 8 થી સાંજે 7 વાગ્યા સુધી જાહેર રજાના દિવસે સવારે 8 વાગ્યાથી બપોરે 1 વાગ્યા સુધી ખુલ્લી રહે છે.

23. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં રમતગમતની કેવી સુવિધાઓ છે?

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના અમદાવાદ કેમ્પસમાં યોગ, સ્વિમિંગ પુલ, ક્રિકેટ, ફૂટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડી, ખો-ખો, બેડમિન્ટન અને ટેબલ ટેનિસ અને એથલેટિક્સ જેવી રમતગમતની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે. જ્યારે સાદરા કેમ્પસ ઉપર ક્રિકેટ, ફૂટબોલ, વોલીબોલ, હેન્ડબોલ, કબડી, ખો-ખો, બેડમિન્ટન અને ટેબલ ટેનિસ, બાસ્કેટબોલ, શૂટિંગ અને એથલેટિક્સ, જીમનેસ્ટિક જેવી રમતગમત ઉપલબ્ધ છે. રમતગમત માટે નિષ્ણાત કોચ અને તાલીમ માટે અલગ વિભાગ છે.

24. કલા ક્ષેત્રમાં રસ ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે શું વિકલ્પ છે?

કલા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ માટે નાટ્યકલા, સંગીત, પેઇન્ટિંગ, લોકગીત, વક્તૃત્વ અને વાદ્યવૃંદ (Instrumental Music) માટે તાલીમ આપવામાં આવે છે.

25. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં હોસ્ટેલની સુવિધા છે?

હા, વિદ્યાર્થી ભાઈઓ અને બહેનો માટે અલગ અલગ છાત્રાવાસ (Boys & Girls Hostel) ની સુવિધા નિશ્ચિત સંખ્યામાં ઉપલબ્ધ છે.

26. શું નિયમિત અભ્યાસક્રમની સાથે વધારાના ક્રેડિટ કોર્સ ઉપલબ્ધ છે?

હા, નિયમિત અભ્યાસક્રમની સાથે વધારાના ક્રેડિટ મેળવવા વિવિધતા સભર પ્રમાણપત્રીય અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે. જેમાં ભાષા, વિજ્ઞાન, સંશોધન, નૈતિક શિક્ષણ, સામાજિક સેવા, કૌશલ્ય વર્ધક તથા વિકાસ સંબંધિત અભ્યાસક્રમ ઉપલબ્ધ છે.

27. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં કાંતણ કરવું ફરજિયાત છે?

હાં, કાંતણ (Hand Spinning) ગૂજરાત વિદ્યાપીઠનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે.

28. કાંતણ કરવાથી શું ફાયદો થાય?

કાંતણ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં એકાગ્રતા, ધીરજ, ચીવટ, આત્મનિર્ભરતા, શ્રમનું સન્માન, શારીરિક તંદુરસ્તી અને સામાજિક જવાબદારી જેવા ગુણો વિકસિત થાય છે.

29. શું વિદ્યાપીઠની શિક્ષણ પ્રણાલીમાં શરીરશ્રમને મહત્વ આપવામાં આવે છે?

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની શિક્ષણ પ્રણાલીમાં શારીરિક શ્રમને વિશેષ મહત્વ આપવામાં આવે છે જેમાં ત્રણ H (Head, Heart and Hand) ને સરખું જ પ્રાધાન્ય તથા પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે. જે વિદ્યાર્થીને ન માત્ર શિક્ષિત કરે છે પરંતુ તેને ખરા અર્થમાં જીવન પરત્વે હકારાત્મક બનવાની કેળવણી આપે છે.

30. રમતગમત અથવા સંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓમાં રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ તક મળે છે?

હા, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થીઓ રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સ્તરની રમત ગમત (Sports) અને સાંસ્કૃતિક સ્પર્ધાઓ જેવીકે નેશનલ ઈન્ટીગ્રેશન કેમ્પ, આરડીસી પરેડ જેવી પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકે છે. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ દ્વારા વિશેષ તાલીમ અને માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે.

31. વિદ્યાપીઠમાં આરોગ્ય સુવિધા કેવા પ્રકારની છે?

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં મુળભૂત આરોગ્ય સુવિધાઓ, તબીબી ચકાસણી, તબીબી સલાહ અને પ્રાથમિક સારવાર, માનસિક આરોગ્ય માટેનું કાઉન્સેલિંગ માટે હેલ્થ સેન્ટર ઉપલબ્ધ છે.

32. ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં સામાજિક સેવા માટે શું સુવિધા છે?

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં NSS (National Service Scheme) અંતર્ગત વિવિધ બહુ આયામી પ્રવૃત્તિઓમાં વિદ્યાર્થીઓને જોડવામાં આવે છે જે વિદ્યાર્થીઓમાં સેવા, સમર્પણ જેવા સંસ્કારોનું સિંચન કરે છે. ગ્રામ જીવન યાત્રા (પદયાત્રા) જેવા સામુહિક સામુદાયિક કાર્યક્રમો વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક સેવા અને સંસ્કૃતિક વારસા સાથે જોડાવાની તક મળે છે.

વધુ માહિતી માટે, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની સત્તાવાર વેબસાઇટ [www.gujaratvidyapith.org](http://www.gujaratvidyapith.org) ની મુલાકાત લો અથવા સંપર્ક કરો 079-40016200

## Gujarat Vidyapith - Frequently Asked Questions (FAQ)

### English Version

- 1. Are both full-time and part-time study options available at Gujarat Vidyapith?**  
Academic Programmes at Gujarat Vidyapith are full-time and require regular attendance. However, after study hours, you may engage in other activities. Please check the course details for specific information.
- 2. Is wearing khadi mandatory?**  
Yes, wearing khadi as a specified uniform is mandatory at Gujarat Vidyapith.
- 3. Is hostel stay compulsory for students?**  
No, hostel stay is not compulsory, but accommodation is available for students who wish to stay.
- 4. What is the medium of instruction?**  
The medium of instruction is Gujarati. Subject may be explained in Hindi or English for better understanding of students. Student can do their internal submission and can take the exam in either Gujarati, Hindi or English medium.
- 5. What is the course fee?**  
Coursewise the fee varies. The detail of fee is available on our website and on page no. 12 of the Admission Guideline Booklet 2025.
- 6. Are scholarships available for students?**  
Yes, various scholarship schemes are available for students under different schemes of the Gujarat and Central Government. Additionally, in special cases, Gujarat Vidyapith Trust also provides merit scholarships to 100 students.
- 7. What is the reservation policy?**  
In Gujarat Vidyapith, the reservation according to the central government's provisions is applied as follows: 15% for Scheduled Castes (SC), 7% for Scheduled Tribes (ST), 27% for Other Backward Classes (OBC), and 10% for Economically Weaker Sections (EWS).
- 8. Does Gujarat Vidyapith has placement assistance cell?**  
Yes, placement cell is available in Gujarat Vidyapith.
- 9. Is Gujarat Vidyapith a university? What type of university is it?**  
Yes, Gujarat Vidyapith is a UGC-recognized deemed-to-be university since 1963, and it is funded by the Ministry of Education, Government of India.
- 10. Is attendance mandatory?**  
Yes, attendance is mandatory.
- 11. Does Gujarat Vidyapith offer courses in Medical Science, or Engineering?**  
At present, Medical and Engineering courses are not offered.
- 12. Are English, Hindi, and Sanskrit courses available?**  
Yes, courses in English and Hindi are available.

**13. Which courses are offered at the Sadra campus?**

At the Sadara campus, physical education courses such as BPES, BPEd, MPed and MSM (Master of Sports Management) are available.

**14. What are the transportation facilities available for students to reach Gujarat Vidyapith?**

Gujarat Vidyapith is in the central part of Ahmedabad, near Ashram Road and Income Tax Crossroads. It is well-connected by city buses, BRTS buses, and metro trains. Additionally, all transportation from North Gujarat passes through the Vidyapith area. Students coming from Central or South Gujarat can reach via Paldi. The distance from Geeta Mandir (Main Bus Depot) to Gujarat Vidyapith is approximately 7 km, while the distance from Kalupur Railway Station is about 4.6 km.

**15. Is a canteen facility available at Gujarat Vidyapith?**

Yes, a canteen facility is available

**16. What is the admission process?**

For admission to Gujarat Vidyapith courses, Students need to appear for the entrance exams conducted by NTA such as CUET (UG) or CUET (PG) or the GEETA - Gujarat Vidyapith Eligibility and Efficacy Test for Admission.

**17. What is the percentage requirement for admission?**

Admission is granted based on merit rank derived from the scores obtained in NTA-conducted CUET (UG), CUET (PG), or the GEETA - Gujarat Vidyapith Eligibility and Efficacy Test for Admission.

**18. What is the fee payment process?**

Fees can be paid by online mode only.

**19. What are the rules for creamy and non-creamy layer reservations?**

As per central government policies, the rules for creamy and non-creamy layer reservations are applicable.

**20. Can students pursue two degrees simultaneously?**

Yes, according to the University Grants Commission (UGC), students can now pursue two degrees simultaneously, one of which can be completed through Distance Mode or Online Mode.

**21. Is there any provision for competitive exam preparation at Gujarat Vidyapith?**

Yes, Gujarat Vidyapith provides a guidance and there is a well-equipped library for the preparation of competitive exams such as UPSC, GPSC, NET, JRF, Banking, and SSC.

**22. Is the library facility available 24x7?**

The library is generally open during designated hours i.e. 8:00 am to 8:00 pm. However, on public holidays it remains open from 8:00 am to 1:00 pm.

**23. What sports facilities are available at Gujarat Vidyapith?**

In the Ahmedabad campus of Gujarat Vidyapith, facilities for sports like yoga, swimming pool, cricket, football, volleyball, handball, kabaddi, kho-kho, badminton, table tennis, and athletics are available. On the Sadar campus, cricket, football, volleyball, handball, kabaddi, kho-kho, badminton, table tennis, basketball, shooting, and athletics, as well as gymnastics, are available. There are expert coaches and separate departments for training in sports.

**24. What options are available for students interested in the Fine arts and performing arts?**

Students interested in arts and cultural activities can receive training in drama, music, painting, folk songs, public speaking, and instrumental music.

**25. Does Gujarat Vidyapith provide hostel facilities?**

Yes, separate hostel facilities for boys and girls are available. However, the availability of seats in the both the Girls' and Boys' hostels is limited.

**26. Are additional credit courses available along with the regular curriculum?**

Yes, along with the regular curriculum, various certification programs are available for earning additional credits. These programs include courses in language, science, research, ethical education, social service, skill enhancement, and development-related subjects.

**27. Is hand spinning (Kantan) mandatory at Gujarat Vidyapith?**

Yes, hand spinning (Kantan) is an integral part of Gujarat Vidyapith's curriculum.

**28. What are the benefits of hand spinning?**

Hand spinning fosters concentration, perseverance, self-reliance, respect for labor, physical fitness, and social responsibility among students.

**29. Does Gujarat Vidyapith emphasize physical labor in its education system?**

Yes, the education system at Gujarat Vidyapith prioritizes physical labor, following the principle of "Three Hs" – **Head, Heart, and Hand**, ensuring holistic development and a positive approach to life.

**30. Do students get opportunities at the state or national level in sports and cultural activities?**

Yes, students of Gujarat Vidyapith participate in state and national-level sports and cultural competitions, such as the **National Integration Camp and RDC Parade**. The university provides special training and guidance for such events.

**31. What type of healthcare facilities are available at Gujarat Vidyapith?**

The university offers fundamental healthcare services, including medical check-ups, medical consultation, primary treatment, and mental health counselling at the health centre.



## 32. What social service opportunities are available at Gujarat Vidyapith?

Gujarat Vidyapith engages students in various multidimensional activities under the **National Service Scheme (NSS)**, which instils values of service and dedication. Programs such as the **Gram Jivan Yatra** provide students with the opportunity to connect with social service and cultural heritage.

For more details, please visit the official Gujarat Vidyapith website [www.gujaratvidyapith.org](http://www.gujaratvidyapith.org) or contact the administration office 07940016200.

---

### हिंदी संस्करण (Hindi Version)

#### गुजरात विद्यापीठ - बार-बार पूछे जाने वाले प्रश्न (FAQ)

- 1. क्या गुजरात विद्यापीठ में पूर्णकालिक और अंशकालिक दोनों अध्ययन विकल्प उपलब्ध हैं?**  
गुजरात विद्यापीठ में सभी पाठ्यक्रम पूर्णकालिक हैं, अर्थात् पूर्णकालिक उपस्थिति अनिवार्य है। पढ़ाई के बाद आप किसी अन्य गतिविधि में शामिल हो सकते हैं।
- 2. क्या खादी पहनना अनिवार्य है?**  
हाँ, गुजरात विद्यापीठ में खादी का नियत गणवेश अनिवार्य है।
- 3. क्या छात्रों के लिए छात्रावास में रहना अनिवार्य है?**  
नहीं, छात्रावास में रहना अनिवार्य नहीं है, लेकिन जो छात्र रहना चाहते हैं उनके लिए छात्रालय की सुविधा उपलब्ध है।
- 4. अध्ययन का माध्यम क्या है?**  
अध्ययन का माध्यम गुजराती है। छात्रों को विषयवस्तु की विशेष समझ के लिए पाठ्यक्रम हिंदी और अंग्रेजी में सिखाया जाता है। आप परीक्षा में और अन्य अभ्यास गत कार्य गुजराती, हिन्दी या अंग्रेजी माध्यम में लेख सकते हैं।
- 5. कोर्स की फीस कितनी है?**  
कोर्स अनुरूप फीस अलग-अलग है। फीस की विगत गुजरात विद्यापीठ की वेबसाइट देखें या प्रवेश मार्गदर्शिका के पृष्ठ संख्या 12 पर उपलब्ध है।
- 6. क्या छात्रों के लिए छात्रवृत्ति उपलब्ध है?**  
हाँ, गुजरात और केंद्र सरकार की विभिन्न योजनाओं के अंतर्गत छात्रों के लिए विभिन्न छात्रवृत्ति योजनाएँ उपलब्ध हैं। इसके अलावा, गुजरात विद्यापीठ मंडल भी १०० छात्रों को मेरिट छात्रवृत्ति प्रदान करता है।

7. आरक्षण नीति क्या है?

गुजरात विद्यापीठ में केंद्र सरकार के मानदंडों के अनुसार अनुसूचित जाति (SC) के लिए 15%, अनुसूचित जनजाति (ST) के लिए 7%, सामाजिक और आर्थिक रूप से पिछड़ी जाति (OBC) के लिए 27% तथा आर्थिक रूप से कमजोर वर्ग (EWS) के लिए 10% का प्रावधान लागू होता है।

8. क्या गुजरात विद्यापीठ प्लेसमेंट सेल है?

हाँ, गुजरात विद्यापीठ में प्लेसमेंट सेल उपलब्ध है।

9. क्या गुजरात विद्यापीठ एक विश्वविद्यालय है? किस प्रकार का?

हाँ, गुजरात विद्यापीठ 1963 से UGC द्वारा मान्यता प्राप्त "डिम्ड टू बी यूनिवर्सिटी" है, और यह भारत सरकार के शिक्षा मंत्रालय द्वारा वित्त पोषित है।

10. क्या उपस्थिति अनिवार्य है?

हाँ, उपस्थिति अनिवार्य है।

11. क्या विद्यापीठ में चिकित्सा विज्ञान या इंजीनियरिंग की पढ़ाई उपलब्ध है?

चिकित्सा विज्ञान और इंजीनियरिंग के अभ्यासक्रम फिलहाल उपलब्ध नहीं हैं।

12. क्या अंग्रेज़ी, हिंदी और संस्कृत पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं?

हाँ, अंग्रेज़ी और हिंदी के पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं।

13. सादरा परिसर में कौन से पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं?

सादरा परिसर में शारीरिक शिक्षा के पाठ्यक्रम जैसे BPES, B.P.Ed. M.P.Ed. और MSM उपलब्ध हैं। अधिक जानकारी वेबसाइट पर उपलब्ध है।

14. गुजरात विद्यापीठ तक पहुँचने के लिए छात्रों के लिए कौन-कौन सी परिवहन सुविधाएँ उपलब्ध हैं?

गुजरात विद्यापीठ अहमदाबाद के मध्य भाग में, आश्रम रोड और इनकम टैक्स चौराहा के पास स्थित है। यहाँ पहुँचने के लिए सिटी बस, बीआरटीएस बस और मेट्रो ट्रेन की सुविधाएँ उपलब्ध हैं। इसके अलावा, उत्तर गुजरात से आने वाला लगभग हर परिवहन माध्यम विद्यापीठ से होकर गुजरता है। मध्य और दक्षिण गुजरात से आने वाले छात्र पालड़ी के माध्यम से पहुँच सकते हैं। गीता मंदिर (मुख्य बस डिपो) से गुजरात विद्यापीठ की दूरी लगभग 7 कि.मी. है, जबकि कालूपुर रेलवे स्टेशन से इसकी दूरी लगभग 4.6 कि.मी. है।

15. क्या गुजरात विद्यापीठ में कैंटीन की सुविधा उपलब्ध है?

हाँ, कैंटीन की सुविधा उपलब्ध है।

16. प्रवेश प्रक्रिया क्या है?

गुजरात विद्यापीठ के पाठ्यक्रमों में प्रवेश के लिए NTA द्वारा आयोजित CUET (UG) या CUET (PG) या GEETA - Gujarat Vidyapith Eligibility and Efficacy Test for Admission परीक्षा में उपस्थित होना होता है।

17. प्रवेश पसंदगी के लिए न्यूनतम प्रतिशत कितना आवश्यक है?

प्रवेश NTA द्वारा आयोजित CUET (UG), CUET (PG) या GEETA - Gujarat Vidyapith Eligibility and Efficacy Test for Admission परीक्षा में प्राप्त अंकों के आधार पर बनाई गई मेरिट रैंक के अनुसार दिया जाता है।

18. फीस भुगतान की प्रक्रिया क्या है?

फीस ऑनलाइन माध्यम से ही भर सकते हैं।

19. क्रीमी और नॉन-क्रीमी लेयर आरक्षण के नियम क्या हैं?

केंद्र सरकार की अनामत नीति के अनुसार, क्रिमिनल और नॉन-क्रिमिनल वर्ग के लिए निर्धारित नियम लागू होते हैं।

20. क्या छात्र एक साथ दो डिग्रियाँ कर सकते हैं?

हाँ, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग (UGC) के अनुसार, अब छात्र दो डिग्रियाँ एक साथ प्राप्त कर सकते हैं, जिनमें से एक दूरस्थ शिक्षा (Distance Mode) या ऑनलाइन मोड (Online Mode) के माध्यम से पूरी की जा सकती है।

21. क्या गुजरात विद्यापीठ में प्रतियोगी परीक्षाओं की तैयारी की कोई व्यवस्था है?

हाँ, गुजरात विद्यापीठ में UPSC, GPSC, NET, JRF, बैंकिंग, SSC आदि प्रतियोगी परीक्षाओं की तैयारी के लिए मार्गदर्शन केंद्र और समृद्ध पुस्तकालय की सुविधा उपलब्ध है।

22. क्या पुस्तकालय 24x7 खुला रहता है?

सामान्य रूप से, पुस्तकालय निर्धारित समय में खुला रहता है, लेकिन परीक्षाओं के दौरान या विशेष परिस्थितियों में इसके समय को बढ़ाने की व्यवस्था की जाती है।

23. गुजरात विद्यापीठ में खेल-कूद की क्या सुविधाएँ हैं?

विद्यापीठ के अहमदाबाद कैंपस में योग, स्विमिंग पूल, क्रिकेट, फुटबॉल, वॉलीबॉल, हैंडबॉल, कबड्डी, खो-खो, बैडमिंटन और टेबल टेनिस और एथलेटिक्स जैसी खेल सुविधाएँ उपलब्ध हैं। जबकि सदरा कैंपस में क्रिकेट, फुटबॉल, वॉलीबॉल, हैंडबॉल, कबड्डी, खो-खो, बैडमिंटन और टेबल टेनिस,

बास्केटबॉल, शूटिंग और एथलेटिक्स, जिम्नास्टिक जैसी खेल सुविधाएं उपलब्ध हैं। खेलों के लिए विशेषज्ञ कोच और प्रशिक्षण के लिए अलग विभाग हैं।

**24. कला क्षेत्र में रुचि रखने वाले छात्रों के लिए क्या विकल्प हैं?**

कला और सांस्कृतिक गतिविधियों में रुचि रखने वाले छात्रों को नाट्यकला, संगीत, चित्रकला, लोकगीत, वाद-विवाद और वाद्य यंत्रों की प्रशिक्षण सुविधा दी जाती है।

**25. क्या गुजरात विद्यापीठ में छात्रावास की सुविधा उपलब्ध है?**

हाँ, विद्यापीठ में लड़कों और लड़कियों के लिए अलग-अलग छात्रावास (Hostel) की सुविधा मर्यादित संख्या में उपलब्ध है।

**26. क्या पाठ्यक्रम के साथ अतिरिक्त क्रेडिट कोर्स भी उपलब्ध हैं?**

हाँ, नियमित पाठ्यक्रम के साथ अतिरिक्त क्रेडिट प्राप्त करने के लिए विविधतापूर्ण प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम उपलब्ध हैं। इनमें भाषा, विज्ञान, शोध, नैतिक शिक्षा, सामाजिक सेवा, कौशल संवर्धन और विकास संबंधित पाठ्यक्रम शामिल हैं।

**27. क्या गुजरात विद्यापीठ में कांतण (चरखा कताई) अनिवार्य है?**

हाँ, गुजरात विद्यापीठ में कांतण (Hand Spinning) एक अनिवार्य गतिविधि है।

**28. कांतण करने के क्या लाभ हैं?**

कांतण करने से एकाग्रता, धैर्य, आत्मनिर्भरता, श्रम का सम्मान, शारीरिक स्वास्थ्य और सामाजिक जिम्मेदारी जैसे गुण विकसित होते हैं।

**29. क्या विद्यापीठ की शिक्षा प्रणाली में शारीरिक श्रम को महत्व दिया जाता है?**

हाँ, गुजरात विद्यापीठ की शिक्षा प्रणाली में तीन H (मस्तिष्क, हृदय और हाथ) को समान रूप से प्राथमिकता दी जाती है, जिससे छात्र केवल शिक्षित ही नहीं, बल्कि जीवन के प्रति सकारात्मक दृष्टिकोण रखने वाले नागरिक बनते हैं।

**30. क्या छात्रों को खेलकूद और सांस्कृतिक गतिविधियों में राज्य और राष्ट्रीय स्तर पर अवसर मिलते हैं?**

हाँ, गुजरात विद्यापीठ के छात्र राज्य और राष्ट्रीय स्तर की खेल प्रतियोगिताओं और सांस्कृतिक आयोजनों (जैसे नेशनल इंटीग्रेशन कैंप और RDC परेड) में भाग ले सकते हैं। विश्वविद्यालय विशेष प्रशिक्षण और मार्गदर्शन प्रदान करता है।

**31. गुजरात विद्यापीठ में स्वास्थ्य सुविधाएँ कैसी हैं?**

गुजरात विद्यापीठ में मूलभूत चिकित्सा सेवाएँ, नियमित स्वास्थ्य परीक्षण, चिकित्सकीय परामर्श, प्राथमिक उपचार और मानसिक स्वास्थ्य परामर्श हेतु एक स्वास्थ्य केंद्र उपलब्ध है।

### 32. गुजरात विद्यापीठ में सामाजिक सेवा के क्या अवसर हैं?

गुजरात विद्यापीठ राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) के तहत छात्रों को विभिन्न बहुआयामी गतिविधियों में शामिल करता है, जिससे उनमें सेवा और समर्पण के संस्कार विकसित होते हैं। ग्राम जीवन यात्रा जैसे सामुदायिक कार्यक्रम छात्रों को सामाजिक सेवा और सांस्कृतिक विरासत से जोड़ने का अवसर प्रदान करते हैं।

अधिक जानकारी के लिए, कृपया आधिकारिक गुजरात विद्यापीठ की वेबसाइट [www.gujaratvidyapith.org](http://www.gujaratvidyapith.org) पर जाएं या प्रशासन कार्यालय से 07940016200 पर संपर्क करें।

